

Číslo záznamu: Z-PUSR-000739/2026

Číslo spisu: S-PUSR-019332/2025

Bratislava, 12. 01. 2026

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

d o r u č u j e V E R E J N O U V Y H L Á Š K O U
oznámenie o vydaní rozhodnutia:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 § 10 ods. 2 písm. e) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej iba „správny poriadok“) toto

r o z h o d n u t i e:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

v y h l a s u j e z a n á r o d n ú k u l t ú r n u p a m i a t k u

dom ľudový v Handlovej, okr. Prievidza, súp. číslo 642,
nachádzajúci sa na pozemku parcely C-KN č. 2629/1, k. ú. Handlová.

V zmysle listu vlastníctva č. 536 je stavba so súp. číslom 642 vedená ako „rodinný dom“ vo výlučnom vlastníctve [REDAKOVANÉ]. Právny vzťah k pozemku parcely C-KN č. 2629/1 vedený ako „zastavaná plocha a nádvorie“ nie je evidovaný na liste vlastníctva (vlastník nie je známy).

O d ô v o d n e n i e

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona hnuiteľná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“ alebo „správny orgán“) začal dňa 27. 11. 2025 správne konanie vo veci vyhlásenia kamenného ľudového domu na Pekárskej ulici 13 v Handlovej, súp. číslo 642, okres Prievidza, za národnú kultúrnu pamiatku na základe podkladu pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „podklad“) vypracovaného v zmysle § 15 ods. 2 písm. b) pamiatkového zákona Pamiatkovým úradom SR.

V zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Podľa § 14 ods. 2 správneho poriadku účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva. Účastníkom konania je podľa § 15 ods. 3 pamiatkového zákona vlastník veci, ktorá je predmetom konania o vyhlásení za kultúrnu pamiatku. Ak má byť vyhlásená za kultúrnu pamiatku nehnuteľná vec, účastníkom konania je aj obec.

Oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom bolo doručené prostredníctvom elektronickej schránky mestu Handlová dňa 27. 11. 2025. Pani [REDAKOVANÉ] (vlastníčka objektu) prevzala oznámenie o začatí konania dňa 06. 12. 2025.

Z dôvodu neznámych účastníkov konania (nezaložený list vlastníctva k pozemku parc. C-KN č. 2629/1) správny orgán podľa § 26 ods. 1 správneho poriadku v spojení s § 18 ods. 3 správneho poriadku oznámil začatie správneho konania verejnou vyhláškou. Verejná vyhláška bola na úradnej tabuli správneho orgánu vyvesená dňa 01. 12. 2025 a zvesená dňa 15. 12. 2025. Na úradnej tabuli Mestského úradu Handlová bola verejná vyhláška vyvesená dňa 01. 12. 2025 a zvesená dňa 18. 12. 2025. Pätnásty deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Pamiatkový úrad SR ako správny orgán v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 a § 27 ods. 1 správneho poriadku dal účastníkom konania možnosť pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia. Do podkladu bolo možné nahliadnuť na Mestskom úrade Handlová a na Pamiatkovom úrade SR. K podkladu sa v stanovenej lehote vyjadrila pani [REDAKOVANÉ] (ďalej len „vlastníčka“) listom zo dňa 09. 12. 2025 doručeným Pamiatkovému úradu SR dňa 12. 12. 2025.

V uvedenom liste vlastníčka uvádza, že zásadne nesúhlasí so začatím konania o vyhlásení domu za národnú kultúrnu pamiatku a namieta proti „*nezákonnému postupu vašich zamestnancov, ktorý konanie sprevádzal*“. Svoje námietky uvádza v piatich bodoch:

V bode 1 namieta nezákonný vstup do nehnuteľnosti a obdobia: „*Pracovníci Pamiatkového úradu bez súhlasu majiteľky a bez akéhokoľvek riadneho poverenia vstúpili na súkromný pozemok, do rodinného domu a vykonávali dokumentačnú činnosť. Tento postup je v rozpore s čl. 21 Ústavy SR, § 30 zákona ochrane pamiatkového fondu, § 11 Občianskeho zákonníka a GDPR.*“

V bode 2 namieta neoprávnenému vytvoreniu a používaniu fotodokumentácie: „*Fotodokumentácia bola vytvorená nezákonne, bez splnenia zákonných podmienok. Žiadam o jej okamžité vyradenie zo spisu, informovanie o jej použití a zabezpečenie jej likvidácie.*“

V bode 3 namieta procesné chyby a nezákonný postup úradu: „*Konanie bolo začaté na základe protiprávne získaných podkladov a bez riadneho informovania vlastníčky. Tým došlo k porušeniu zásady zákonnosti, proporcionality a ochrany vlastníckych práv.*“

V bode 4 žiada o okamžité zastavenie konania: „*Žiadam o bezodkladné zastavenie konania z dôvodu nezákonnosti získaných podkladov, porušenia Ústavy SR, zákona o ochrane osobných údajov a procesných pochybení. V prípade pokračovania, bude vec postúpená súdu, Úradu na ochranu osobných údajov SR a prokuratúre.*“

V bode 5 navrhuje „*písomné potvrdenie doručenia tejto námietky, informáciu o stave konania, uvedenie zákonného dôvodu vstupu do obdobia a rozhodnutie o zastavení konania*“.

Záverom listu vlastníčka uvádza: „*Z môjho pohľadu predmetná nehnuteľnosť nespĺňa kritériá na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku a konanie je zaťažené zásadnými pochybeniami. Preto trváme na jeho okamžitom zastavení.*“

Pamiatkový úrad SR v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historickej, urbanistickej a architektonickej charakteristiky predmetného objektu a následne posúdil splnenie

kritérií podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona, podľa ktorého sa vec, alebo súbor takýchto vecí, ktorý má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad pre vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 pamiatkového zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií na vyhlásenie predmetného domu za národnú kultúrnu pamiatku vo verejnom záujme.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že dom je typickým reprezentantom osobitnej skupiny nemeckých kamenných domov, tzv. Krickerhauer haus (handlovský dom), unikátne zachovaným v pomerne autentickom stave. Poschodový kamenný dom predstavuje typ nemeckého viacrodinného domu, ktorý má predobraz v nemeckom baníckom dome kremnickej oblasti, ale v Handlovej svojim postupným vývojom nadobudol jedinečnú formu, z hľadiska ľudového staviteľstva na našom území unikátnu. Svojimi neomietanými masívnymi múrmi z pieskovcových kvádrov stavaných na dve plné podlažia pripomína skôr domy v západnej a južnej Európe.

Kamenný dom sa nachádza v lokalite južne (juhozápadne) od centra mesta, je postavený na východnej strane Pekárskej ulice a rozoznateľný z diaľky práve vďaka svojej pôvodnej kamennej fasáde a celkovému pôvodnému výrazu bez sekundárnych zásahov. Situovaný je na pozemku, ktorý je zasadený do klinu ohraničeného po jednej strane korytom Handlovky a po druhej strane železničným viaduktom. Dom je orientovaný dlhšou stranou súbežne s ulicou, priečelie je súčasťou uličnej čiary. Pozemok po stranách domu a za domom tvorí zatravnená plocha dvora. Dom dnes stojí ako solitér, bez prislúchajúcich hospodárskych stavieb.

Zo základnej dispozície domu a zachovanej hmoty je zrejmé, že dom ako celok bol stavaný v jednej stavebnej etape. Vznik domu možno predpokladať do 19. storočia (bližšie neurčené, vročenie na dome nie je zachované). Priebežné úpravy domu neskôr nemali zásadne jeho dispozíciu. V prízemí ostala zachovaná funkcia vstupnej siene, izby (dnes obývačky) a kuchyne (na mieste predpokladanej čiernej kuchyne), ako aj skladovacích komôr na prízemí. Došlo však k zmene vstupu z ulice - pôvodný vstup do siene bol zastavaný a vznikol nový vstup v krajnej osi uličného priečelia. Táto zmena súvisela aj s dočasnou zmenou funkcie komory na prízemí orientovanej do ulice, kde bol koncom 20. storočia predajný sklad zelovocu. Na poschodí ostávali naďalej nevykurované spacie komory (dnes izby). Zmenou vykurovacieho zariadenia sa zmenilo aj situovanie komína (predpokladaná čierna kuchyňa a kachľová pec v izbe bola zrušená, v súčasnosti malé liatinové kachle v izbe). Izba na prízemí a kuchyňa dostali plochý strop. V polovici 20. storočia sa zmeny dotkli zrejme aj exteriéru, tvar strechy je sedlový s plným tehlovým štítom, na základe analógií možno predpokladať, že pôvodná strecha mohla byť valbová. V nedávnej minulosti bola riešená výmena strešnej krytiny. Výplne niektorých okenných aj dverných otvorov sú sekundárne, v interiéri prízemí sú niektoré povrchy nové (keramická dlažba, kachličky). Dom je elektrifikovaný, bez napojenia na sieť vody a kanalizácie (zdrojom vody je studňa na dvore).

V pôdorysnej skladbe ide o formu symetrického trojdielného domu s ústrednou sieňou, veľkou izbou, čiernou kuchyňou a komorami, pričom poschodie prístupné zo siene domu rozširuje jeho funkciu v druhom podlaží na plne obytnú (spacie komory). Dom stojí na pôdoryse obdĺžnika s dvoma nadzemnými podlažiami, bez podpivničenia, prekrytý je sedlovou strechou. Orientovaný rovnobežne s cestou, s pozdĺžnou osou v smere S-J má hlavné uličné priečelie orientované na západ, dvorová strana je východná, severnú a južnú stranu domu tvoria štítové fasády. Dom má v súčasnosti dva vstupy: funkčný vstup z dvora do domu a sekundárny, dlhodobo nevyužívaný vstup z ulice v krajnej osi. Pôvodný vstup z ulice do siene bol sekundárne zamurovaný. Z dvorovej strany je k fasáde sekundárna prístavba (slúži ako dreváreň).

Objekt bol stavaný ako dom veľkorodiny, poschodový, s jasnou dispozičnou schémou typickou pre región. Horizontálne je rozdelený na prízemie a poschodie, pričom každé z podlaží plnilo špecifickú obytnú funkciu – spoločné obytné prízemie s kuchyňou a vykurovanou izbou a na poschodí nevykurované spacie komory. Podkrovie bolo voľné. Dispozične aj konštrukčne ide o priečny trojtrakt. V prízemí je v osi dispozície užšia vstupná sieň, pôvodne prechodná z ulice do dvora, po južnej strane je širší trakt s veľkou izbou a kuchyňou, po severnej strane sú zo siene prístupné dve komory. Poschodie dispozične kopíruje prízemie, prístupné je schodiskom v sieni, po stranách sú dve a dve pôvodne spacie komory. Konštrukcia obvodových stien je murovaná z kamenných blokov, kamenné sú aj pôvodné nosné steny príziemia. Priečky poschodia sú ľahšej konštrukcie (drevené alebo vypletané s omazaním). Sekundárne murované zásahy (v prízemí) sú tehlové, tehlová je aj výplň štítov. Stropy sú drevené trámové so záklopom, južný trakt príziemia (izba a kuchyňa) má ploché stropy. Vykurovanie bolo primárne riešené centrálnym kúreniskom, zrejme situovaným v čiernej kuchyni, ktorá sa nezachovala. Sekundárne je kúrenie riešené liatinovými kachľami v izbe s novým komínom. Podlahy sa v celom objekte uplatňujú rôzne – na poschodí a v komorovej časti príziemia je to staršia drevená palubovka a v ostatnej časti príziemia je to betónová podlaha (izba, kuchyňa) a keramická dlažba (sieň). Rameno jednoduchého dreveného schodiska vedie z príziemia v sieni na poschodie a tiež z poschodia do povalového podkrovia.

Sieň je hlavným vstupným aj komunikačným priestorom domu; sprístupňuje ostatné priestory príziemia aj poschodia. Pôvodne zo siene viedli aj dvere do veľkej izby, tie sú však zamurované a na ich mieste je komín. Strop v sieni je drevený trámový s prekladaným záklopom. Steny s nerovno hladným povrchom omietky majú biele líčenie. Podlaha je sekundárna. Výrazným prvkom siene je rameno dreveného rebríkového schodiska s jednoduchým žrdovým zábradlím, vedené je popri severnej stene siene.

Kuchyňa je užším priestorom v JV časti domu, priechodná ďalej do veľkej izby v JZ časti domu. Pôvodné jednokrídlové drevené dvere do izby majú segmentový záklenok a masívnu drevenú zárubňu. Kuchyňa je presvetlená dvoma oknami - jedno vo východnej stene do dvora, druhé v južnej stene, obe majú segmentový záklenok, hlboké ostenie a dvojkrídlovú výplň. Pôvodný typ vykurovacieho zariadenia sa v kuchyni nezachoval. Možno predpokladať, že tento priestor mohol byť v minulosti priečne rozdelený na čiernu kuchyňu a komoru.

Najväčším priestorom domu je veľká izba v južnom trakte domu. V minulosti bola hlavnou obytňou miestnosťou a spoločným centrom života všetkých obyvateľov domu, zároveň jediným obytňým vykurovaným priestorom domu. Dnes má funkciu štandardnej obývačky, čomu zodpovedá aj jej zariadenie. Izbu presvetľujú 3 okná, dve do západného uličného priečelia a jedno v južnej štítovej fasáde (pôvodne boli v južnej štítovej stene taktiež dve okná, jedno z nich bolo zamurované). Okná majú mierne zošíkmené špalety, segmentový záklenok a v celej hĺbke otvoru zapustenú drevenú parapetnú dosku. Okenné otvory majú zachovaný starší detail – jemné skosenie špaletových hrán do cca 5/6 svojej výšky.

V trakte severne od siene sa nachádzajú dve komory, obe prístupné priamo zo siene (s pôvodnými dverami). Strop je tu drevený trámový, kamenné steny omietnuté a nalíčené. Východná komora je osvetlená oknom z dvora, západná komora mala takisto pôvodne osvetlenie oknom z ulice, sekundárne však bolo prerobené na vstupné dvere (v súčasnosti nevyužívané). Oba priestory slúžia ako pomocné priestory domu – sklad/komora a dielňa.

Poschodie je prístupné z ústrednej siene domu, priamym dreveným schodiskom z nej, dispozične sa odvíja od schémy príziemia. Tvorí ho priečny trojtrakt so stredovou hornou sieňou prebiehajúcou v celej šírke domu, po jej stranách sú dve a dve komory, prístupné priamo zo siene. Každá z komôr, ako aj horná sieň sú priamo presvetlené oknom/oknami, ktoré sú v jednotlivých

fasádach poschodia domu (dvorovej, uličnej, štítovej). Okná na poschodí sú podobné tým na prízemí, majú mierne zošíkmené špalety, segmentový záklenok a v celej hĺbke otvoru zapustenú drevenú parapetnú dosku. Steny sú väčšinou plne omietnuté. Komory, ktoré aj pôvodne slúžili ako spálne, sú aj teraz zariadené ako izby alebo slúžia ako odkladací priestor.

Celá stavba je pokrytá sedlovou strechou cez celý rozpon pomerne širokého domu. Krytina je tvrdá (keramika al. betónová), komín v spáde strechy do ulice je sekundárny, voda je odvádzaná plechovými žľabmi. Podkrovie je voľné, počas ohliadky nebolo prístupné.

Hlavným priečelím domu je západná fasáda orientovaná k ulici - pôvodne hlavná vstupná fasáda so vstupom do domu. Osovosť fasády bola pri zmenách zachovaná. Fasáda je z pohľadového kamenného muriva, z tesaných a hladných kamenných kvádrov uložených v riadkoch, viditeľné je maltové škárovanie muriva (typické škárovanie zvýraznené bielym vápnom už nie je zrejmé). Okná aj dvere sú pravouhlé, nad otvormi sú tehlové segmentové roznášacie oblúky. Okolo otvorov sú stopy po plochých, bielo natretých šambránach. Na fasáde sa nezachovalo vročenie ani nika so sochou (typická na handlovských kamenných domoch).

Južná fasáda je štítovou fasádou domu. Fasáda je z pohľadového kamenného muriva, z tesaných a hladných pieskovcových kvádrov uložených v riadkoch. Štít je murovaný z plných pálených tehál, omietka je zvetraná, v štíte sú S-ovité kotvy ťahadla. Fasáda je riešená symetricky, s tromi okennými osami na prízemí aj poschodí; okno v strednej osi príziemia je sekundárne zamurované. Pravouhlé okná majú v suprafenestre viditeľné segmentové tvarovanie kameňa, nad ním niekoľko zvislo kladených tehál vytvárajúcich nadokenný roznášací oblúk. V štíte je jedno pravouhlé okno umiestnené v strede.

Východná fasáda je orientovaná do dvora, vstupné dvere sú dnes jediným funkčným vstupom do obytného domu. Pohľadové kamenné murivo z tesaných pieskovcových kvádrov má škárovanie zo spojivovej malty. Osovosť fasády ostala zachovaná pôvodná, v prízemí je to okno-dvere-okno. Na poschodí sú dve okná. K vstupným dverám vedú betónové schodíky. Vstupný otvor je segmentový. Okná sú pravouhlé, nad otvormi sú tehlové segmentové roznášacie oblúky.

Severná štítová fasáda je z pohľadového kamenného muriva, z tesaných a hladných pieskovcových kvádrov uložených v riadkoch so škárovaním zo spojivovej malty. Fasáda je bez otvorov. Jej plocha prechádza do plného trojuholníkového štítu murovaného z plných pálených tehál, štít je omietnutý (omietka sčasti opadaná). V strede štítu je pravouhlé okno a okolo neho sú S-ovité kotvy ťahadla.

Dom je obývaný a priebežne udržiavaný, čo zabezpečuje jeho dobrý stavebno-technický stav. Nosné kamenné múry sú bez viditeľných známkov statických porúch, interiér domu prispôsobený na súčasné sezónne (či celoročné) využitie bez priameho ohrozenia pamiatkových hodnôt stavby.

Objekt je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt v zmysle § 2 ods. 2 pamiatkového zákona:

Hodnoty urbanistickej a krajinskej: Pre okrajové časti mesta Handlová, ako aj priľahlé lokality a blízke obce boli v minulosti typické zástavby poschodových neomietnutých kamenných domov. Vytvárali tak celé obytné kolónie, blokové masívne stavby z pieskovca tvorili typické pohľady pozdĺž ulíc alebo v zoskupení domov vo svažitejšom teréne. V súčasnosti je väčšina domov prestavaná, zateplená, omietnutá, čím sa stráca jedinečný pôvodný charakter týchto častí. Dom na Pekárskej ulici je jeden z mála domov bez výrazných sekundárnych úprav, v pôvodnej blokovej hmote, s pôvodnými otvormi, strechou a so zachovanou neomietnutou fasádou z pieskovcových kvádrov.

Pôvodný obraz krajiny s kamennými domami sa vytráca postupujúcou výstavbou do okrajových častí Handlovej. Taktiež nevyužívané hospodárske objekty boli v značnej miere asanované. Urbanizmus pôvodnej zástavby je tu ešte citeľný, avšak prerábky okolitých kamenných domov (zateplenie, omietanie, prístavby) stierajú rozdiely medzi staršou a novšou zástavbou. Domy zachované alebo rekonštruované do pôvodnej podoby vracajú tejto lokalite svoj výnimočný charakter s typickým obrazom kamenných blokových poschodových domov v handlovských osadách a predmestiach.

Hodnoty architektonickej: Architektonická hodnota domu vychádza z jeho konštrukčného, pôdorysného a dispozično-priestorového riešenia, hmoty a architektonického výrazu, ktorý si objekt zachoval prakticky od svojho vzniku. Objekt predstavuje osobitú skupinu nemeckých kamenných domov, ktoré boli stavané pre viacgeneračnú rodinu, čomu nasvedčuje dispozícia s rozvinutím do obytného poschodia. Podkrovie bolo voľné naprieč celým pôdorysom domu.

V architektúre domu je originálne zachovaná konštrukcia obvodových múrov z kamenných blokov, s priznaním kameňa ako konštrukčného prvku. Dôraz na opracovanie kameňa je kladený najmä v nárožiach domov, tie sú vystavané z veľkých, hladko opracovaných kvádrov. Kamenné murivo je úhľadnejšie na pohľadovo exponovaných fasádach (od ulice, na štítových fasádach), z menej exponovanej strany (z dvora) sa opracovaniu a skladaniu kameňa venovala po estetickej stránke menšia pozornosť, pre túto stranu je príznačná istá nepravidelnosť a „hrboľatosť“. Nad oknami a dverami (prípadne aj v pozícii pôvodných, sekundárne zamurovaných otvorov) vidno na fasáde konštrukciu tehlových roznášacích oblúkov. Na fasádach je čitateľná a v prevažnej miere aj zachovaná pôvodná osovosť, ako aj veľkosť otvorov.

Zachovaná je aj pôvodná dispozícia domu (vstupná sieň v osi prízemí domu, po stranách izba, kuchyňa a komory, plné poschodie priečkami rozdelené na spacie komory po stranách hornej siene). Pre archaický výraz interiéru sú určujúce zachované pôvodné dvere, trámové stropy a drevené podlahy.

Hodnoty umelecko-remeselnej: Zastupujú ju v origináli zachované stavebné prvky a detaily domu. Z kamenných článkov ide o tesané segmentovo klenuté portály, ako aj samotné hladko opracované kamenné kvádre obvodových múrov. Z drevených prvkov ide o prvky stavebného interiéru ako stropné trámy, prievlaky, podlahy, schodiská, zábradlia, okná, dvere aj zárubne. Z kovových prvkov sú to kované prvky dverí a okien (krabicové zámky, kľučky, pánty-závesy).

Hodnoty historickej a spoločenskej: Staré kamenné domy sú stavané nemeckým obyvateľstvom, ktoré sa tu usadilo počas šoltýskej kolonizácie. Historicky hodnotným je samotný originál kamenného nemeckého domu, ktorého stavba sa zachovala prakticky v plnom rozsahu. Nemecké domy sa stavali ako viacrodinné, čo dokazuje aj veľkosť stavby a spôsob jej vnútorného členenia, ktoré dokladajú organizáciu rodinného života v nemeckom etnickom prostredí.

Objekt s vyššie definovanými pamiatkovými hodnotami v spojení so spoločenským záujmom na zachovaní veci napĺňa stanovené kritéria pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Správny orgán sa zaoberal námietkami predloženými vlastníčkou predmetného domu v liste zo dňa 09. 12. 2025 a uvádza k nim nasledovné:

K bodu 1 (nezákonný vstup na nehnuteľnosť a do obydlija):

Zamestnanci Pamiatkového úradu SR a Krajského pamiatkového úradu Trenčín vykonali ohliadku a vyhotovili fotodokumentáciu predmetného domu dňa 29. 02. 2024. Ohliadka bola uskutočnená na základe podnetu Krajského pamiatkového úradu Trenčín počas ohliadky kamenného domu na Prievidzskej ulici v Handlovej (v súčasnosti národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 13022/1). Vstup do domu a jeho ohliadku

umožnili obyvatelia domu - pani [REDAKOVANÉ] a pán [REDAKOVANÉ] (rodičia vlastníčky), ktorí sa v tom čase v dome nachádzali. S ich súhlasom bola vyhotovená fotodokumentácia exteriéru ako aj interiéru domu. O dôvode ohliadky ako aj priebehu procesu vyhlásenia veci za národnú kultúrnu pamiatku boli informovaní. K vyššie uvedenému bola spísaná osobitná zápisnica (úradný záznam z ohliadky), podpísaná všetkými zúčastnenými, ktorý je k nahliadnutiu na Pamiatkovom úrade SR.

Vlastníčka sa v bode 1 odvoláva na rozpor s ustanoveniami čl. 21 Ústavy SR, § 30 pamiatkového zákona a § 11 zákona 40/1964 Zb. (občiansky zákonník).

Správny orgán uvádza, že v zmysle čl. 21 ods. 1 Ústavy SR právo na nedotknuteľnosť obydlia spočíva vo všeobecnom zákaze vstúpiť do obydlia druhého bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Ako správny orgán uvádza vyššie, do obydlia bolo vstúpené so súhlasom jeho obyvateľov a teda nešlo o neoprávnený vstup.

Podľa § 30 pamiatkového zákona, ktorý upravuje všeobecné podmienky pri ochrane pamiatkového fondu, je v zmysle ods. 1 každý povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu kultúrnych pamiatok podľa § 27 a základnú ochranu pamiatkových území podľa § 29 a nespôsobil nepriaznivé zmeny stavu pamiatkového fondu a stavu archeologických nálezísk. Podľa § 30 ods. 2 pamiatkového zákona ustanovením odseku 1 nie je dotknutá zodpovednosť za škodu podľa osobitného predpisu. Podľa § 30 ods. 3 pamiatkového zákona umiestniť reklamu, reklamné, informačné, propagačné alebo technické zariadenie, ktoré nie je stavbou, na nehnuteľnej kultúrnej pamiatke alebo v pamiatkovom území možno len na základe rozhodnutia krajského pamiatkového úradu. Krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí určí, či je predložený návrh z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný a určí podmienky jeho realizácie a umiestnenia. Ak je umiestnenie reklamy, reklamného, informačného, propagačného alebo technického zariadenia predmetom konania o stavebnom zámere, rozhodnutie krajského pamiatkového úradu sa nevyžaduje a má v konaní o stavebnom zámere postavenie dotknutého orgánu z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom; krajský pamiatkový úrad vydáva záväzné stanovisko aj v takomto konaní v ochrannom pásme. Podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu sa vyžaduje ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené týmto zákonom. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu, ak Stavebný zákon neustanovuje inak.

Správny orgán nevidí rozpor (resp. súvis) uvedených právnych ustanovení so svojím úradným postupom.

Podľa § 11 zákona 40/1964 Zb. (občiansky zákonník) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Vlastníčka neuvádza akým spôsobom bolo porušené či obmedzená jej právo vyplývajúce z uvedeného ustanovenia občianskeho zákonníka.

K bodu 2 (neoprávnené vytvorenie a používanie fotodokumentácie):

Námietka vlastníčky, že vyhotovenie fotodokumentácie zamestnancami Pamiatkového úradu SR je v rozpore so zákonom, je nedôvodná. Fotodokumentácia interiéru ako aj exteriéru domu bola vytvorená so súhlasom obyvateľov domu - pani [REDAKOVANÉ] a pána [REDAKOVANÉ]. Správny orgán tiež uvádza, že fotografie boli vyhotovené s cieľom dokumentácie súčasného stavu domu a výlučne na úradné a vedecké účely.

K bodu 3 (procesné chyby a nezákonný postup úradu):

V zmysle § 32 správneho poriadku si správny orgán za účelom presného a úplného zistenia skutočného stavu veci obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie. Do obydlia nebolo vstúpené zamestnancami Pamiatkového úradu SR a Krajského pamiatkového úradu Trenčín nezákonne

a správny orgán má za to, že je dostatočne preukázané, že nekonal protiprávne. Záonné podmienky a ustanovenia boli dodržané a nedošlo k porušeniu zásady zákonnosti, proporcionality a ochrany vlastníckych práv, ako uvádza vlastníčka. Účastníci konania (vrátane vlastníčky) boli riadne informovaní o začatí konania o vyhlásení domu za národnú kultúrnu pamiatku listom č. Z-PUSR-086815/2025 zo dňa 25. 11. 2025 v zmysle platných právnych predpisov.

Pamiatkový úrad SR zároveň uvádza, že za národnú kultúrnu pamiatku je možné vyhlásiť dom s pamiatkovými hodnotami (s preukázanými aj potenciálnymi) aj v prípade, že by nebol zdokumentovaný a obhliadnutý jeho interiér, z dôvodu, že obyvatelia neposkytli súčinnosť správneému orgánu a neumožnili vstup do obydľia.

K bodu 4 (okamžité zastavenie konania):

Pamiatkový úrad SR zdôrazňuje, že predmetom tohto konania je predovšetkým zisťovanie a vyhodnotenie skutočnosti, či predmetná vec má alebo nemá pamiatkové hodnoty (znaky kultúrnej pamiatky) a teda môžu byť brané do úvahy námietky týkajúce sa pamiatkových hodnôt veci. Námietku nezákonnosti získaných podkladov, porušenia ústavy a zákona o ochrane osobných údajov a procesných pochybení považuje za bezdôvodnú a má za to, že sa dostatočne k uvedeným námietkam vyjadril a tvrdenia vlastníčky vyvrátil v predchádzajúcich bodoch 1-3.

K bodu 5:

Toto rozhodnutie je požadovaným písomným potvrdením doručenia námietky vlastníčky k vyhláseniu domu za národnú kultúrnu pamiatku, ako aj poskytnutím informácie o stave konania a dôvode vstupu do obydľia.

Pamiatkový úrad SR uvádza, že cieľom vyhlásenia veci za národnú kultúrnu pamiatku je ochrana pamiatkových hodnôt objektu v zmysle § 2 ods. 2 pamiatkového zákona. Vyhlásenie objektu za kultúrnu pamiatku nie je v rozpore s jeho bežným užívaním a neznamená ani jeho zakonzervovanie do súčasného stavu bez možnosti odôvodnených zásahov do neho. Kultúrnu pamiatku je možné opravovať, rekonštruovať či iným spôsobom stavebno-technicky upravovať na základe záväzného stanoviska príslušného krajského pamiatkového úradu. Orgány štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu vo svojich rozhodnutiach a záväzných stanoviskách vyjadrujú špecifické požiadavky pri nakladaní s kultúrnou pamiatkou a v tomto smere limitujú jej vlastníka vo výkone vlastníckeho práva. Za toto obmedzenie vlastníckeho práva pamiatkový zákon ponúka náhrady viazané na zachovanie a údržbu pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ochrane pamiatkového fondu vlastník kultúrnej pamiatky môže požiadať ministerstvo alebo obec o finančný príspevok alebo o poskytnutie štátnej podpory. V tejto súvislosti Pamiatkový úrad SR vlastníčke oznamuje, že Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v súlade so zákonom č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky má vytvorený program Obnovme si svoj dom zameraný na podporu obnovy kultúrnych pamiatok, ktorý je súčasťou Dotačného systému ministerstva. Všetky aktuálne informácie o poskytovaní dotácií spolu s elektronickou žiadosťou o poskytnutie dotácie sú zverejnené na internetovej stránke ministerstva www.culture.gov.sk. Po vyhlásení objektu za národnú kultúrnu pamiatku je možné uplatniť právo vlastníka pamiatky a požiadať o finančný príspevok a primeranú náhradu ujmy, ktorá vznikne aplikáciou pamiatkového zákona alebo rozhodnutím podľa tohto zákona.

Vlastníčka správneému orgánu nepredložila žiadne iné námietky ani neposkytla informácie či podklady, z ktorých by bolo zrejmé, že návrh na vyhlásenie objektu za kultúrnu pamiatku nie je dôvodný. Správny orgán po posúdení všetkých skutočností uznal dôvody na vyhlásenie objektu za národnú kultúrnu pamiatku za dostatočné.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.

Podrobnosti o právach a povinnostiach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

Pamiatkový úrad uvádza, že v zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 pamiatkového zákona sa pod základnou ochranou kultúrnej pamiatky rozumie súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Zároveň informuje, že podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Mário Comisso
generálny riaditeľ

Príloha: Schematické vyznačenie národnej kultúrnej pamiatky na podklade katastrálnej mapy, mierka 1:380

Rozhodnutie sa doručuje účastníkom konania verejnou vyhláškou na:

úradnej tabuli Mestského úradu Handlová

úradnej tabuli Pamiatkového úradu SR

webovom sídle Pamiatkového úradu SR – www.pamiatky.skcentrálnej úradnej elektronickej tabuli – www.slovensko.sk

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis:

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene (el. poštou/do vlastných rúk):~~.....~~

Mesto Handlová, Námestie baníkov 7, 972 51 Handlová

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene (po nadobudnutí právoplatnosti):

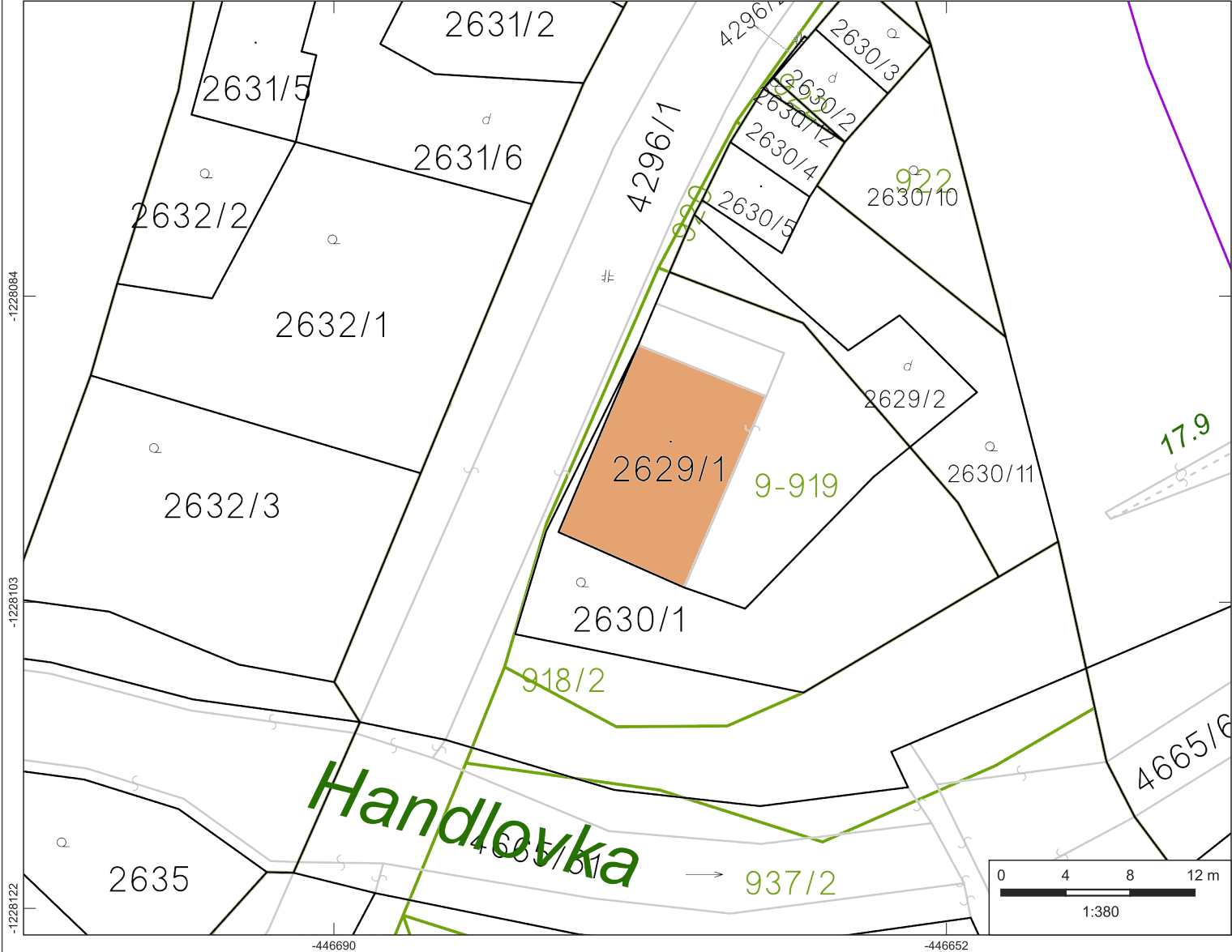
Okresný úrad Prievidza, Katastrálny odbor, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Na vedomie:

Krajský pamiatkový úrad Trenčín

Pamiatkový úrad SR – založenie do spisu (2x)

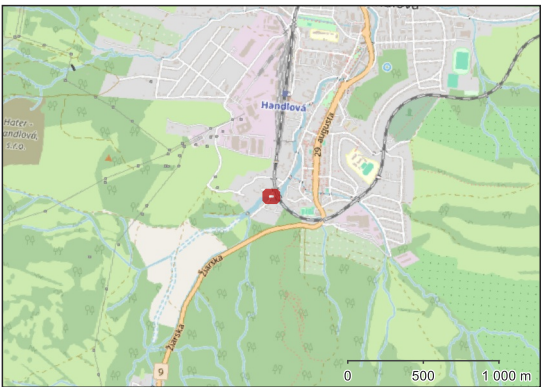
PRÍLOHA: Handlová, DOM ĽUDOVÝ - Schematické vyznačenie NKP

PAMIAŤOVÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ODBOR EVIDENCIE PAMIAŤOVÉHO FONDU - PAMIS
Cesta na Červený most 3946/6, 814 06 Bratislava
www.pamiatky.sk

Dátum vyhotovenia výkresu: 2025-12-19
Vymedzené a vyhotovené v prostredí QGIS
Súr. systém: S-JTSK / Krovak East North (EPSG:5514)
Podkladové mapy © ÚGKK SR

Zobrazené administratívne územie:

Kraj: Trenčiansky Okres: Prievidza Obec: Handlová Kat. územie: Handlová

- Hranica katastrálneho územia
- Parcely reg. C
- Parcely reg. E
- Vyhlásená národná kultúrna pamiatka

Názov NKP	Názov PO	Pamiatková rezervácia	Pamiatková zóna	Ochranné pásmo	Katastrálne územie	Parcela reg. C	Parcela reg. E
DOM ĽUDOVÝ	DOM ĽUDOVÝ				Handlová	2629/1	919